

אוסף סיפורים "תקמד"

מתוך "ליקוטי שמואל"

מלקט: שמואל אייזיקוביץ

Eisikovits1@gmail.com

הגיליון מופיע באתר 'לדעת' וכן ניתן לקבלו לאימייל מדי שבוע על ידי שליחת בקשה. eisikovits1@gmail.com, ל

058-4852-443

אודה לכם אם תעבירו את העלון לאנשי הקשר שלכם או כתובות של מעוניינים בעלון. אשמח לקבל הערות מחכימות ובל"נ אשתדל להתייחס אליהם. גם רשות להדפיס / לחלק / להעתיק / לשמור. - בשעת הצורך הרשות נתונה לאמור מהדברים שבעלון אף שלא בשם אומרם. אך הבא להדפיס וידפיס בשם אומרם. יביא גאולה לעולם. כמו כן יש אפשרות לקבל כל עלון בכל שפה כמעט שתרצו בתרגום של ווארד.

אַיִפָּה" (ג, ט) - איה אתה!?! [דברי שמואל]

סיפור מסופר על 'בעל התניא' זצ"ל, שכשהיה חבוש במאסר בכלא המשטרה החשאית, בא אליו שר הז'נדרמים לחקור אותו. ראה השר כי 'בעל התניא' שקוע בהרהוריו ומראהו איום, והבין כי איש מורם מעם יושב לפניו. השר היה איש מלומד, גדול בחכמה, ואף ידע פסוקי התורה. פנה השר אל 'בעל התניא' ואמר לו: 'שאלה אחת יש לי לשאול ממך: מה פירוש הפסוק "וַיִּקְרָא ה' אֶל-הָאָדָם וַיֹּאמֶר לוֹ אַיִפָּה", וכי הקב"ה לא ידע איפה נמצא האדם? השיב לו 'בעל התניא': 'האם מאמין אתה שהתורה היא נצחית, וישנה בכל זמן ובכל אדם? השיב השר: 'כן! אני מאמין בזה. 'המשיך 'בעל התניא': 'כך הוא פירוש הפסוק, בכל זמן קורא ה' לכל אדם (על דרך בת קול שמכרזת), ואומר לו: אַיִפָּה?! איה אתה בעולם? כי לכל אדם נקצבו ימים ושנים כדי שיעשה בהם הטוב עם ה' ועם אנשים, ולכן התבונן איה אתה בעולמך, כמה שנים עברו עליך ומה עשית בהן. הרי חיית כך וכך שנים (ואמר בדיוק מספר שנותיו של השר), מה עשית בשנותיך? האם היטבת למישהו? השר התפעל מאוד מתשובתו וכש'תפס' את מספר שנותיו, זעק ברוב התפעלות: 'בראבו'! (יישר כחך.)!

לאחר ששוחח איתו עוד, וראה כי הוא איש א-לוקי, המליץ בפני הקיסר עליו, ושלפי דעתו שקר טפלו עליו (סיפורי חסידים). ה'דברי שמואל' מסלונים זצ"ל סיפר על אחד החסידים שעמד על גשר במרכז העיר ורשה, וראה בני אדם רצים אצים כמבולבלים, ואמר: ריבוננו של עולם, היכן אתה והיכן אני!... כך אמר הקב"ה לאדם הראשון התבונן היכן היית קודם החטא, למעלה ממדרגת המלאכים, ועכשיו - איפה אתה, איך נפלת כל כך?!

בשבת קודש זו, שבת פרשת בראשית, צריך כל יהודי לומר לעצמו: אַיִפָּה! זה עתה עברו עלינו ראש השנה, עשרת ימי תשובה, יום הכיפורים חג הסוכות וחג שמחת תורה. כל אחד התעלה והרגיש התעוררות הלב, וכעת - אַיִפָּה?! איך כבר שכחת מהכל כלא היה כלום, שים לבך לבל תשוב לקדמותך...

את לא תמותי כל כך מהר..” (הרב שבתי סלבטיצקי)

באחד משיעורי סיפר מישהו שמשפחתו חגגה לסבתו החיה באנגליה יום הולדת (כשהיא כבר קרובה לגיל מאה), והשמחה הייתה רבה. ילדים, נכדים ונינים התאספו יחד, בירכו אותה, שרו לה ופרגנו לה, ולפתע הבחינו שהיא בוכה. “סבתא, למה את בוכה?” שאל מישהו והיא סיפרה כך: כולכם יודעים שהייתי באושוויץ וסבלתי שם מרעב, חולי ועינויים קשים, עד שפעם חשתי שכשל כוח הסבל והחלטתי ליטול את חיי. התקרבותי לגדר המחושמלת שהייתה סביב למחנה במטרה להתחשמל למוות, אלא שאז הבחין בי חייל נאצי שעבר שם במקרה, הבין את כוונתי ונתן לי מכה עזה שהרגשתי אותה הרבה זמן אחר כך. כשאני גונחת מכאב מעוצמת המכה הוא סינן ואמר בארסיות: “את לא תמותי כל כך מהר...”

ברוך ה' ניצלתי והנה אני יושבת כאן איתכם. וכשאני רואה אתכם, את ילדיי האהובים, את הנכדים ואת עשרות הנינים המתוקים שלי, ואני חושבת במו ידיי כמעט ואיבדתי את כל זה, זה מייסר אותי וגורם לי בכי.

החלב שביטלה את הגזירה

מסופר על הרה"ק ה"חתם סופר" זיע"א (יומא דהילולא כ"ה תשרי), שלילה אחד בחצות, נכנס להיכל הישיבה הקדושה, בחצות הלילה נכנס ה"חתם סופר" לבית המדרש, שם ישבו התלמידים ולמדו בהתלהבות רבה. החתם סופר הסתובב בין כל התלמידים והסתכל עליהם. מבין התלמידים היו שנים, אחד יוסף והשני זלמן, והיה בניהם אש של תורה, ויכוחים וכו'. החתם סופר ניגש אליהם ואמר להם, אני צריך אתכם דחוף, יש לי בשבילכם שליחות סודית בגדר פיקוח נפש, עכשיו אתם חייבים ללכת. שני התלמידים סגרו ונשקו את הגמרות, ושאלו את החתם סופר מה השליחות. אמר להם, אתם חייבים ללכת לבית של המושל בעיירה, לומר לו שהרב של העיירה ביקש שיבטל את הגזירה שרוצה לגזור על היהודים. התלמידים שמעו זאת ונחרדו, שהיה ידוע לכל, כמה השנאה הקיצונית והחמורה של המושל כלפי היהודים, לא רק שהייתה לו שנאה, הוא גם גזר על יהודים שלא יעברו ברחוב שלו. התלמידים לא ידעו מה לעשות, איך נקיים את השליחות הזאת, אפילו לרחוב שלו אנחנו לא יכולים להתקרב. אבל החתם סופר נתן בהם מבט ואמר להם, תלכו והקב"ה יהיה אתכם יחד.

התלמידים יצאו מיד, לא ידעו מה לעשות, השעה כבר אחרי חצות, איך נכנס לביתו, זה ממש סכנה. כל דרכם הם פחדו, אולי יתפוס אותם שוטר ויזרוק אותם ישר לכלא. אולם התחזקו עם דברי רבם, ובסייעתא דשמיא הצליחו להגיע תחת ביתו של המושל, עד שראה אותם השומר וצעק “יהודים, מה אתם עושים פה, אתם לא יודעים שאסור לכם להסתובב ברחוב הזה”. אחד מהתלמידים אמר לו, הרבי שלנו של כל העיירה שלח אותנו לפה, כדי לדבר עם המושל על כמה דברים דחופים. השומר שמע זאת והתחיל לצחוק, מה אתם רוצים למות?, המושל שונא ישראל הוא, לא הסתכל עליכם בכלל, והמשיך לצעוק

עליהם צעקות רבות. בינתיים מרוב הצעקות של השומר, התעורר המושל משנתו, פתח את החלון וצעק לעבר השומר, למה אתה צועק ומפריע לי לישון? ולפתע הוא רואה שני יהודים עומדים ליד השומר, ולא הבין מה הם עושים פה. אמר לו השומר, בגללם אני צועק פה. אבל אחד מהתלמידים התגבר על פחדו, תפס עוז ואמר למושל, כבוד המושל אנחנו לא הגענו אליך סתם, ובמיוחד לא בשעות כאלה מאוחרות, שלח אותנו הרב הגדול של העיירה לשליחות דחופה להגיד לך. המושל מצד אחד היתה בו סקרנות, ומצד שני שנאה עזה ליהודים, אולם, הסקרנות גברה עליו וביקש מהשומר שיכניסם לחדר.

התלמידים נכנסו לחדרו וישבו. המושל ביקש מאחד המשרתים שיכין קפה. לאחר כמה דקות חזר והניח לפניו כוס קפה אחת. המושל זעם, איך אתה לא מתבייש, ככה מתייחסים לאורחים? איזה צורה זאת. המשרת יצא וחזר לאחר כמה דקות שוב, הפעם עם שתי כוסות קפה. שני התלמידים לא ידעו מה לעשות, הקפה הזה עם חלב, וחלב של גויים אסור (חלב נוכרי). זלמן אמר ליוסף, זה הרי פיקוח נפש ממש, אם לא נשתה הוא יהרוג אותנו. אבל יוסף לא הסכים לשתות. המושל ראה שהם מתווכחים, וזה גם סקרן אותו. אבל הם פחדו לספר. המושל גזר עליהם שחייבים לספר לו. אמרו לו התלמידים בצורה עדינה, לנו היהודים אסור לשתות חלב של גוי, שאין אנו יודעים אם זה הגיע מחלב של חיה כשרה או מחיה טמאה, כמו גמל וכדו... המושל שמע את זה והתחיל לצחוק, ואמר, אני שותה רק מפרות, נראה לכם שחסר לי פרות? אבל אם אתם מתעקשים, מיד קרה למשרת "יואן". כשיואן הגיע, עוד בטרם פתח המושל את פיו, התנצל ואמר: בטח אתם כועסים שיש טעם מוזר בחלב, פשוט מאד, החלב של הפרה נגמר לי, אז לקחתי חלב של הנקבה של החזיר. המושל נבהל. גירש את יואן ואמר להם, התורה שלכם תורת אמת, ממש פלא פלאים, מה הרב שלכם רצה? אמרו לו, הרב ביקש שתבטל את הגזרה שיש לך על היהודים.

המושל יצא מדעתו, איך הרב יודע על הגזרה הזאת? אני יושב שעתיים על המיטה וכותב על דף, מה לגזור על היהודים, עוד לא אמרתי ולא חשבתי לומר אותה לאף אחד עד הבוקר, איך הוא יודע זאת. מיד הלך הביא את הדף וזרקו לאש, הגזרה מבוטלת. התלמידים ההמומים מכל אשר ראו ושמעו, חזרו לרבעם הקדוש בדיוק כשהוא סיים את התהילים. כשסיפרו לו את כל אשר נעשה, אמר להם רבם, דעו לכם שהיתה גזירה קשה ביותר על עם ישראל, משום שהיו מזלזלים על חלב של נוכרי, אם אתם הייתם שותים מהקפה של הגוי. והייתם מזלזלים בה. הגזירה היתה יוצאת לפועל ר"ל. אבל בגלל שמסרתם את עצמם על כך, התבטלה הגזירה בשמים, ומכך התבטלה גם אצל המושל.

הירושה שסורבה [מתוך 'פניני פרשת השבוע']

מספר הגה"ח ר' אשר קובלסקי שליט"א: "היה זה לפני קרוב לארבעים שנה. במשרדה של ישיבת נדבורנה בבני ברק כבר נערכה אסיפת חירום לנוכח המצב הכלכלי הקשה אליו נקלעה הישיבה. החובות האמירו לסכומים דמיוניים, ולכל הנוכחים היה ברור כי במצב

הנוכחי אי אפשר להמשיך עוד. מנהלי הישיבה ראו שחורות, לא האמינו כיצד מפעל התורה הגדול אליו התמסרו כל כך שוקע תחת נטל החובות.

והנה ביום אחד בהיר, על דלת משרד הישיבה נקש עו"ד בכיר, עניבה הדורה לצווארו ותיק ג'יימס בונד חבוק בידיו. מבע פניו היה זעוף, והוא ביקש לשוחח עם אחד ממנהלי הישיבה, הרה"ח ר' אורי וסנר שליט"א [שסיפר לנו את הסיפור לפרטיו]. כשהתיישב, הוציא עורך הדין מתיקו ערימת מסמכים חתומה בחותמת שעווה נוטריונית כבידה, והניח על השולחן בחבטה. ניכר היה כי הוא מנסה בכל דרך להביע את זעמו, כפי שאכן פתח ואמר: "אני מייצג את בני משפחתו של המנוח, מר יצחק א. מתל אביב, שנפטר לפני כמה חודשים. ובכן, המנוח רשם בצוואתו את כל רכושו לטובת ישיבת נדבורנה, אך הדבר לחלוטין לא מקובל על ילדיו...". עורך הדין השתהה קמעא והוסיף: "תראה, הצוואה נערכה כדת וכדין, אך לא הגיוני שאדם שבקושי היה לו קשר לבית נדבורנה, יוריש בנין בן שלוש קומות ברחוב דיזינגוף בתל אביב דווקא לישיבה, שלא לדבר על חשבונות הבנק, קרנות הפנסיה ועוד ועוד... בקיצור, אנחנו לא מתכוונים לוותר בקלות, יהיה עליכם להיכנס עמנו למו"מ או לקרב משפטי מתיש, על מנת לקבל את חלקכם בירושה. גם ילדי המנוח זכאים לקבל מעזבונו הגדול, ואני עומד להילחם למען זכותם זו."

למרות נימת האיום הסמויה בדברי עורך הדין, בהנהלת הישיבה, למותר לציין, יצאו במצהלות שמחה. בניין רב רושם ורחב ידיים, 3 קומות, במרכז תל אביב... הם החלו לדמיין את דמי השכירות הגבוהים, וניסו לברר על המיליונים שבחשבון הבנק, שיועברו אליהם טבין ותקילין... מה יכול להיות יותר טוב בעיצומו של משבר כלכלי חמור העובר על הישיבה? האם יש מים קרים ומרעננים יותר לנפש עייפה מעומס החובות?.

על אתר נכנסו מנהלי הישיבה אל מורי ורבי כ"ק האדמו"ר בעל ה'באר יעקב' מנדבורנה זצ"ל, לבשרו את הבשורה הטובה. הם היו בטוחים כי הרבי יקבל את הבשורה בשמחה עצומה - הרי כמה מאמצים ומשאבים, דם ויזע, הוא משקיע למען הישיבה, חובות הישיבה - הם חובותיו שלו, הוא נושא אותם על לוח לבו, ופועל לצמצמם בכל דרך אפשרית. והנה, הגיע הרגע הגדול בו נוכל לבשר לו כי העננה הוסרה, סכום של מיליוני שקלים עומד להיכנס לקופת הישיבה... הרבי שמע את הדברים בקשב, אך להפתעתם הרבה - לא זינק ממקומו בשמחה וגם לא יצא במחול. תגובתו הפתיעה אותם, פערה את עיניהם בתדהמה: "אהה, ... אני לא יודע... מי אמר שזה בסדר, שהצוואה נכתבה כדין, שמותר לנו להשתמש בכסף הזה ... אינני בטוח כלל שאני רוצה בכסף כזה להחזיק את הישיבה, כיון שלא ברור לי שהדבר מותר מבחינה הלכתית..."

ליבם של פרנסי הישיבה הלם בפראות. מה!?! הישיבה מקבלת מתנה של מיליוני שקלים בעיצומו של משבר כלכלי נורא, והרבי מסרב לקבל את הכסף?! למה?! מדוע?! הרבי הבחין בפנים התמהות, נענה ואמר: "צאו ושאלו את הגאון רבי ניסים קרליץ שליט"א, שידין רב לו בהלכות כגון דא. אם יתיר לנו לקבל את הכסף - נתחיל לחשוב מה עושים. ואולי לא יתיר בכלל. אין לי חשק לכסף הזה, שאינני יודע כמה העברתו לידינו

כשירה וראויה...” - הפטיר הרבי, כשנימת תקווה סמויה טמונה בקולו, מרעידה את נפש היושבים בחדרו ...

נכנסו מנהלי הישיבה למעונו של רבי ניסים קרליץ, אשר שמע את כל הפרטים ופסק שמותר לקחת את הכסף. אבן כבידה נגולה מעל ליבם, והם שבו אל הרבי בפנים צוהלות. “ רבי ניסים פסק להתיר!” - ששו לדווח ולבשר, “עתה נוכל לקחת את הכסף ולהציל את הישיבה. “! מצחו של הרבי נחרש קמטים, לבו עדיין לא היה רגוע. “הרב פסק להתיר בקלות, או שהוסיף עוד משהו, עוד משפט, עוד אמירה?”. מנהלי הישיבה נחרדו, אך דיווחו את האמת, כי רבי ניסים הפטיר אחר כך: “למרות שפסקתי להיתר, אפשר להבין את חששותיו של הנדבורנער רבי. הן הוא יהודי ירא שמים, אני מבין מדוע הוא חושש, זה מותר, אך לא מאה אחוז גלאט כשר...”. כששמע הרבי את הדברים, פניו האירו בלבת אש. הוא קפץ ממקומו כנשוך נחש ואמר: “אז אני לא רוצה את הכסף הזה. לא רוצה בו. הלא מטרת בניית וקיום הישיבה היא לגדל ולחנך לתורה ויראת שמים, וכסף אינו כשר משבש את המטרה הזו, מונע את מימושה. “! בהתרגשות אדירה קם הרבי ממקומו וקרא: “מוותר אני על הכסף הזה בחפץ לב. אינני רוצה בו, למרות שאני מודע למצבה הכספי הקשה של הישיבה, ושהירושה הזו יכולה להציל אותנו ולשרת את הישיבה לאורך שנים. צאו והודיעו לבני המשפחה שאתם מוותרים על כל הכסף, ובלבד שהישיבה תישאר חממה מוגנת המופעלת רק בכוחם של כספים כשרים ומהודרים, מאה אחוז גלאט כשר ללא פקפוק. “!

המעמד היה מרטיט, נורא הוד. מנהלי הישיבה שכבר חשבו שנושעו ממצבם הדחוק, הביטו ברבי בפנים פעורות, אך הבינו כי הוא נחוש בדעתו. הוא דיבר על ליבם והסביר למה חשוב לו כל כך להימנע מלקיחת הכסף הזה, למרות שהדבר מבטיח את המשך מצוקת הישיבה. עורך הדין ובני משפחת המנוח, בשומעם את הבשורה, הרהרו כי לבטח מדובר באסטרטגיה משפטית... הן לא יתכן בעולם שמאן דהוא יוותר על סכומי עתק, זה פשוט לא יתכן במציאות. אך המסמכים נכתבו ונחתמו כדת וכדין, הישיבה הוציאה תצהיר לבית המשפט לפיו היא מכירה בכך שהילדים הם בעלי הממון הרב, והם אכן זכו בו! אך הרבי, מנהלי הישיבה ותלמידיה, זכו בהרבה יותר - במסר לחיים :

לכל מטרה בעולם ובייחוד לגידול וחינוך לתורה ויראת שמים, חשוב כל כך להקפיד שכל הכסף יהיה כשר ומהודר, נקי מכל סרך פקפוק. רק כך ניתן להבטיח לצעירי הצאן גדילה וחינוך מיטביים שיתנו את אותותיהם לאורך ימים ושנים!.

הכורסא (גליון פנימי בית לוי)

מעשה בישיבה מסוימת, המלמד אותנו מה כוחה של מילה טובה. מסופר שכמה בחורים היו בזמן הפסקת הצהריים בשער הישיבה, והיה שם מהומה ורעש נורא. המשגיח יצא למקום, והנה הוא רואה שכל הבחורים רבים על כורסא. כל אחד מושך מצד אחר, והם לא מסתדרים ביניהם. המשגיח ביקש מהבחורים לעזוב את הכורסא ולעלות מיד לישיבה. בחור אחד בשם משה לא רצה לעלות. פנה אליו המשגיח ואמר,

"מוי'ש'ה! ביקשתי מכולם לעלות, וזה כולל גם אותך". אבל משה לא התייחס. שוב אמר המשגיח, "מוי'ש'ה אני מבקש ממך לעלות – אחרת זה כבר חוצפה". אבל משה לא הקשיב אלא נשאר לעמוד ליד הכורסא, חושב ובטוח שהכורסא שלו.

שעה לאחר המקרה פרסם המשגיח בכל הישיבה, שעל כולם להתאסף, מפני שהוא רוצה לומר להם מספר דברים. כולם הגיעו וחיכו למשגיח, והתבוננו במשה כשהם בטוחים שהמשגיח רוצה להוציא עליו את זעמו. המשגיח נכנס ופנה לבחורים ואמר, "בשעה האחרונה ביררתי למי שייכת הכורסא, בחורים יקרים! אחרי כל הבירורים אני יודע שהיא שייכת למוי'ש'ה. אמנם כולכם רבתם עליה, אבל היא שלו. אך לא בשביל זה כינסתי אתכם. רציתי לומר שאני מתחרט על מעשיי, מוי'ש'ה הוא בחור טוב וצדיק, ואני מתנצל בפני כולם על שדיברתי אליו בצורה כזו."

הבחורים הוכו בתדהמה והתפזרו. האמת היתה שהכורסא בכלל לא שייכת למשה, ואם כן כיצד אמר כך המשגיח? החברותא של משה אמר לו, "בינינו משה, אני יודע שהיא לא שלך, הרי מצאת אותה ליד החצר ולקחת, ואיך לפתע אתה חושב שאתה צדיק, רק בגלל שהמשגיח אמר?". משה התחיל להרהר ולהתחרט, מכיוון שהוא לקח את הכורסא מחצר פתוחה של בית סמוך לישיבה, והורה היתר לעצמו, וחשב שהיא פונה כלפי חוץ והופקרה, אבל אולי זה באמת גזילה והיא לא שלו? לכן החליט משה, שאחרי סדר ג' בערב, הוא יקח את הכורסא ויחזיר אותה לאותה חצר. הוא הלך בשקט ולקח את הכורסא, אבל כשהגיע לחצר ראה שהיא נעולה.

הוא החליט להעביר את הכורסא מעל הגדר, שלא היתה גבוהה במיוחד. הוא הרים את הכורסא ונעשה רעש במקום, ולפתע יצא לחצר ראש ישיבה מאחת הישיבות הסמוכות, שהסתכל על משה וצעק, "גנב! גזלן!", ומרוב בושה משה פתח במנוסה. עכשיו גם חושדים בו שהוא גנב, וראש ישיבה אמר זאת בפה מלא בפניו!

בצר לו, משה החליט שלא לחזור יותר לישיבה. הוא ישב על ספסל בצד הדרך, מיואש ושבור. הוא חשב והרהר לעצמו בעצב, 'בהתחלה אמרו לי שאני צדיק ושהכורסא שלי, עד שהגיע ראש ישיבה, שודאי מזהה אותי, והוכיח אותי שאני גנב? כיצד אוכל לחזור לישיבה?! אבל לפתע, הדמות של המשגיח עמדה מול עיניו. הוא נזכר כיצד המשגיח אמר לכולם, "מוי'ש'ה הוא צדיק ואני מתנצל בפניו!". המילים הללו חדרו עמוק לליבו, ועתה עלו שוב ושוב בזכרונו. חשב משה לעצמו, אם המשגיח אמר לי שאני צדיק ושסתם חושדים בי, מה אני צריך להתייחס לאחרים, אני באמת רוצה להיות צדיק. הדיבורים של המשגיח נתנו לו כח, וכך הוא החליט לחזור לישיבה ויהי מה, כאילו לא קרה דבר.

כאשר חזר, כולם כבר היו ישנים, ומשה שם פעמיו לבית המדרש, והתמיד בלימוד הגמרא עד לפנות בוקר, אז הלך לישון מעט, והחליט שהחל ממחר לא יעניין אותו שום דבר, אלא רק לימוד התורה. מאותו היום הוא התמיד בלימוד, וכעבור מספר שנים הפך להיות הבחור המצטיין בישיבה – העילוי! שכולם מדברים אודותיו, בחור מופלא ותלמיד חכם, שזכה גם לגמור את הש"ס.

יום אחד באמצע הסדר, נכנס לבית המדרש ראש ישיבה, לא אחר מאותו רב שצעק על משה לפני כמה שנים. ברוך ה', משה כבר תלמיד חכם ובר אוריין, אבל הוא נזכר כעת

במה שהיה באותו ערב, בטוח שראש הישיבה הולך עכשיו לספר לכולם אודותיו. משה התחיל לרעוד והתמלא בפחד, וראה את ראש הישיבה נכנס ישירות למשגית. הם דיברו ביניהם, ולבסוף ראש הישיבה יצא ועזב את הישיבה.

מיד קרא המשגית למשה, שהלך לעבר המשגית בפחד עצום, משוכנע שראש הישיבה סיפר למשגית מה היה לפני כמה שנים. כשהגיע משה אמר לו המשגית, "דע לך, שבגלל שאתה מתמיד בלימוד, וברוך ה' הגעת לדרגות נפלאות, יש לך כעת הצעת שידוך מיוחדת במינה, ההורים שלך כבר יודעים. כבר חודש מבררים עליך. ההצעה היא ביתו של ראש הישיבה!". - להיות משודך לאותו ראש ישיבה שממנו הוא גנב את הכורסא?! משה לא האמין למשמע אוזניו.

וב"ה השידוך קם והצליח. הם קבעו יום לוורט עם המשפחה, אבל משה היה כל הזמן טרוד באותו ענין, ופחד שראש הישיבה יזהה אותו. משה הגיע לוורט והתיישב לצד ראש הישיבה, שדיבר איתו פנים מול פנים. הם הרימו כוסית לחיים ודיברו ממושכות, ולמרות שמשה היה בטוח שראש הישיבה ידבר איתו על אותו מקרה, הם לא דיברו דבר בעניין! כיצד זה יתכן? חשב משה החליט, אם ראש הישיבה לא מדבר על זה – אני אדבר, ומיד פנה לראש הישיבה ואמר:

"כבוד הרב! לפני מספר שנים היה כאן סיפור עם איזו כורסא, האם הרב זוכר?". בודאי – השיב ראש הישיבה ואמר לחתנו המיועד, "אותו יום היה יום מאוד מוזר, לקחו את הכורסא בצהריים, אבל לפתע היו רעשים בלילה במרפסת, ומכיוון שהייתי במתח ממה שקרה, יצאתי וקראתי לעברו 'גנב!', אבל מיד אשתי אחזה בי מאחור ואמרה לי, 'למה אתה קורא לו גנב?! הוא צדיק, הרי הוא בא כעת להחזיר את הכורסא!', עמדתי על טעותי והבנתי ששגיתי בדבריי, ומיד יצאתי לחפש אותו אבל הבחור נעלם."

משה חייך וראש הישיבה שאל, "האם אתה יכול לעזור לי למצוא אותו?". כן – השיב משה, "אני יודע מי הבחור". שאל ראש הישיבה, "מי הוא הבחור?". משה החזיקו במתח והשיב, "מיד תדע!". לאחר מספק דקות פנה משה לראש הישיבה ואמר לו, "אני הבחור!". ראש הישיבה הסתכל לעברו בבושה ומשה המשיך בדבריו, "אתה לא צריך להתבייש ולהצטער, דע לך שבזכות מה שאמרת לי, אני היום מתמיד בלימוד, וכך זכיתי לשידוך הזה, כי מאותו יום שיניתי את דרכי ואני רק יושב ולומד." אבל למעשה, כל זה היה רק בזכות דברי המשגית, שאמר לו שהוא צדיק לעיני כל. ראו עד כמה מילים מחממות ומעודדות יכולות להשפיע, ובפרט בדור שלנו זה מה שצריך, מילים טובות וחמות.

לא טוב היות האדם לבדו (הרה"ח ר' שבתי סלבטיצקי)

סימפוזיון שנערך לפני כמה שנים בארצות הברית ועסק בתיאולוגיה והשקפה, אירח רב יהודי (שהינו גם שליח חב"ד), כומר וכן איש דת טיבטי מחסידיו של ה'דלאי לאמה'. לאחר שפרשו את משנת דתם, הוקצה זמן לשאלות פתוחות מהקהל שמילא את האולם.

אחת מהשאלות נשאלה על ידי אישה יהודייה שביקשה להפנות את שאלתה אל הרב, וכך שאלה : הקדשתי זמן רב לעיון בדת הבודהיסטית ורעיונותיו של הדלאי לאמה ומצאתי בהם חוכמה רבה. גיליתי תפיסות נכונות ומוארות . אז אשמח אם תוכל להסביר לי, מאיזו סיבה לדעתך אני צריכה לדבוק בדת היהודית ולא לבחור בזו של הדלאי לאמה ? הרב שמע את שאלתה ובתוך ליבו היה בלבטים כיצד נכון להשיב לה. להקטין את הדלאי לאמה הוא לא חפץ. ראשית, הוא לא בקי גדול בכתביו. ושנית, הוא לא חשב שזלזול בו הוא הדבר הנכון, בטח לא כשהאישה דווקא התפעלה מחוכמתו וכשלידו ניצב אחד מחסידיו הגדולים. הוא נשא תפילה קצרה שה' ישים בפיו מענה נכון ומיד הבריקה במוחו התשובה הבאה :

רגילים לומר שמי שמכיר אותנו הכי טוב , הוא בן זוגנו. אני חושב שבשביל שנדע להעריך אל נכון את ערכו ומעלתו של הדלאי לאמה , כדאי שניוודע מה דעתה של אשתו עליו ... לשמע דבריו פרץ המנחה בצחוק ואמר : האם כבוד הרב אינו יודע שהדלאי לאמה לא נושא אישה וחי חיי נזירות? בשביל הרב שידע גם ידע, היו צחוקו ואמירתו של המנחה 'הרמה להנחתה' והוא אמר כך: יש טיפוסים שחיים עם כלב, עם חתולה או עם צמחים אותם הם מטפחים בגינתם, אך מתקשים לחלוק קורת גג אחת עם בן זוג. בעוד שהכלב והחתול לא מהווים כל איום כלפיהם, האדם נתפס אצלם לא פעם כאיום פוטנציאלי, כמבקר וכישות בעלות רצונות סותרים לאלה שלהם . גם מבחינה דתית, ישנן דתות שונות הרואות בזוגיות טעם לפגם. הנצרות מרוממת את הנזירות, הבודהיזם שואף לייצר עוד ועוד 'נזירים טיבטים', והאישה וחיי המעשה בכלל - בעוכריהם. היהדות לעומת זאת, רואה בנישואין ערך שאין גבוה ממנו. המצווה הראשונה היא "פרו ורבו", הנישואין נחשבים בהלכה ל"מצווה רבה" והנזיר נקרא 'חוטא'. ליצור חיים הרמוניים לא עם חתול בית בלבד, כי אם דווקא עם בן או בת הזוג, על אף הרצונות השונים והבדלי האופי , זוהי משימה בעלת ערך וחשיבות בעיני דת ישראל. היהדות לא מאמינה בבריחה מהעולם לצורך התקדשות ו'פרישות כדרך חיים' לצורך התעלות, ולהשקפתה - הכנסת הקדושה לעולם, זו השאיפה, הייעוד, השליחות ! הדברים מגיעים לידי כך שכשהכהן גדול ביום הכיפורים עושה את עבודת היום ונכנס 'לפני ולפנים', חייב הוא להיות בעל לאישה כדרשת חכמי ישראל על המילים "וכיפר בעדו ובעד ביתו".

ניכר היה שתפיסתה המוארת של היהדות על העולם וחיי המעשה, וראייתה בקידוש החומר אידיאל, נכנסה לליבה של היהודייה ויישבה את שאלתה.

מקור הברכה! [שש באמרתך]

בשנת תשמ"ח החליט יהודי במקסיקו להשקיע בנדל"ן . מומחים יעצו לו לחפש בניין ישן, לשפץ אותו, ולאחר מכן למכור אותו ביוקר, והוא החליט ללכת על זה, לא היה לו כסף משל עצמו, ולצורך הקניה והשיפוץ נטל הלוואות ומשכנתאות.

כדרכם של שיפוצים, שהם הוצאה מתגלגלת שהולכת ותופחת, גם השיפוץ הזה התברר כהרבה יותר יקר מן התכנון הראשוני. הבניין היה ישן, וכשרק התחילו להרים מרצפות

התגלו בעיות קשות. היה צריך לחזק את הבניין בחיזוקים של בטון ועמודים, והדבר ייקר את הבניה באופן משמעותי. כאשר הסתיים השיפוץ הוא היה לחוץ מאד למכור את הבניין במהירות, חבל היה לו על כל יום שבו הוא משלם ריביות על המשכנתאות שלקח. אלא שלמרות כל מאמציו - שום קונה פוטנציאלי לא התעניין בקניית הבניין.

באותה תקופה התקרב אותו יהודי לשמירת תורה ומצוות, וקיבל על עצמו לשמור שבת. כעת נשען על אביו שבשמים, ונשא תפלה אל ה', שיעזור לו למצוא קונה טוב. והנה סוף סוף הגיע קונה, משקיע מצרפת. הוא בא לראות את הבניין, וביקש לשבת אתו למשא ומתן, הפגישה נקבעה ליום ששי בשעות הבוקר, מתוך מחשבה שתסתיים עד הצהרים, אלא שהקונה לא היה רגוע. הוא ביקש לראות את אישור המהנדס, ועבר בעיון רב על כל מסמכי הבניה, על אישורי הטאבו, ועל כל הטפסים שהיו קשורים לקניה ולשיפוץ. השעה הלכה והתאחרה, והמוכר נעשה לחוץ מרגע לרגע. בעוד זמן לא רב תשקע השמש ותיכנס שבת! הוא ניסה לזרז את הקונה ולהציע שישבו בפעם אחרת, אך הלה התרגז: "אני קונה כאן בניין במיליוני דולרים! אתה לא תעז להגביל אותי בזמן! לא מעניין אותי שבת או לא שבת. אני צריך את כל הזמן שאני רוצה...!" היהודי נשך את שפתיו, שבת היא מקור הברכה, ואחרי שקיבל על עצמו לשמור שבת, הוא אינו רוצה לחלל אותה - אך זה הקונה הרציני היחיד שהגיע אליו! אם ישלח אותו, עלול הוא לפשוט רגל ולהיתקע עם הבניין הבלתי מבוקש הזה!

כשהשמש גלשה מטה, הצליח להגיע לידי החלטה. הוא קם ממקומו, והודיע למוכר שצר לו, אך עליו לעזוב, והוא רשאי לעשות בעניין כהבנתו. הקונה רגז, ועזב את המקום שלא על מנת לשוב. היהודי הספיק להגיע הביתה דקות ספורות לפני השקיעה. הוא הניח את המוקצה שבכיסו, והלך לבית כנסת להתפלל קבלת שבת. בעודו אומר את המלים "לקראת שבת לכו ונלכה כי היא מקור הברכה", עברה בו מחשבה עגומה: איפה הברכה? הרי הפסדתי כעת את הקונה היחיד שהיה לי. אחד ומיוחד שהתקדם לשלב כה רציני במשא ומתן! מן הסתם בעוד שעה אחת, לכל היותר, כבר היינו מגיעים לסיכום טוב... אך הוא חיזק את עצמו והרגיע את סערת רוחו, מתוך החלטה שאינו מתלונן, אלא רק שמח לקיים את מצוות ה' כפי שצריך. ובכוחות מחודשים החל לשיר: "כי היא מקור הברכה", כשהוא באמת ובתמים מאמין למה שהוא אומר.

השבת חלפה, הקונה נעלם מבלי להותיר עקבות, והבניין עמד ברשותו עוד זמן רב ללא ביקוש, כשהוא מתקשה לעמוד בתשלומי המשכנתא המכבידים. והנה, יום אחד פקדה את מקסיקו סיטי רעידת אדמה קשה. באזור כולו התמוטטו מבנים רבים ובניינים שנבנו שנים רבות קודם לכן. הבניין היחיד שנותר על עמדו היה הבניין שלו, אשר שופץ זמן קצר קודם לכן, ונעשו בו כל חיזוקי הבטון הנדרשים... על הבניינים שהתמוטטו נמנו גם חלק מבנייני הממשלה, מה שגרם למצב בו הממשלה חיפשה בדחיפות בניינים חלופים לצורך המשך העבודה. תוך זמן קצר פנו אליו, והציעו לקנות ממנו את הבניין במחיר פי חמישה

מן הסכום שאותו הציע לו הקונה ההוא ... כך הראה לו הקב"ה שאכן השבת, שאותה התעקש לשמור, הייתה עבורו מקור של ברכה!